

- спеціальна тренувальна апаратура, тренажери, батут;
- програма самозахисту;
- програма аеробної й анаеробної підготовки.

Важливим чинником у підготовці спеціалістів «небезпечних» професій в льотній академії є розгалужена система різноманітних груп спортивного удосконалення за вільним вибором курсантів. Заняття в цих групах доповнюють дидактичний вплив фізичних вправ на рівень розвитку спеціальної фізичної готовності курсантів академії, їх динамічного здоров'я і професійного довголіття, сприяють формуванню адекватних механізмів стійкості до екстремального чинника льотної професії і психологічної готовності до реалізації креативних актів, рятувальних дій та їх евристичних компонентів під час виконання професійних завдань. Заняття з курсантами в групах спортивного вдосконалення плануються у вільних від занять час.

Список використаних джерел:

1. Гандер Д.В. Психолого-педагогические основы профессиональной подготовки летного состава / Д.В. Гандер, А.А. Ворона, В.А. Пономаренко. – М.: ООО «КОД», 2000. – 340 с.
2. Макаров Р.Н. Человек и цивилизация в свете науки XXI века / Р.Н. Макаров; Международная академия проблем человека в авиации и космонавтике. – М.: МНАПЧАК / ГЛАУ, 2006. – 1153 с.
3. Пивень Н.И. Специальная физическая и психофизиологическая подготовка курсантов-пилотов: Учебное пособие / Н.И. Пивень, А.В. Ищенко. – Кировоград, 2016. – 232 с.
4. Пономаренко В.А. Авиация. Человек. Дух / В.А. Пономаренко. – М.: 2000. – 305 с.

Докаленко А.А.

аспірантка,

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Дослідження організації літнього відпочинку дітей за кордоном маловідомі. Тим часом, досвід роботи закордонних таборів міг би мати величезне значення для організації літнього відпочинку в Україні.

Вчені відпрацьовують технологію досліджень в області оздоровлення дітей, враховують педагогічний досвід західних країн в області дозвілля дітей. При всій специфічності різних сучасних тенденцій в них відображені актуальні і глобальні підходи до управління, змісту, форм і методів організації оздоровлення. Здійснений аналіз вітчизняних та зарубіжних матеріалів свідчить про зацікавленість даним питанням науковцями різних галузей. Проте, вивчення закордонного досвіду та можливості адаптації у вітчизняну практику – вкрай недостатньо.

З урахуванням зібраного і вивченого матеріалу ми спробували розглянути діяльність західних рекреаційних центрів в наступних напрямках: рекреаційне; релігійне; діяльнісно-екологічне; експериментальну освіту.

Рекреаційна діяльність в роботах вчених розглядається через розваги і дозволя. Спочатку дозволя на Заході асоціюється з поняттям «гра», що включає широкий спектр діяльності (заняття спортом, мистецтвом, ремеслом), виступаючи особливим в плані задоволення дозвіллєвих потреб, відновлення психологічного балансу [1].

«Рекреаційний вибух» в розвинених країнах передбачає використання водних, земельних і матеріально-технічних організаційних засобів з урахуванням особистих і суспільних потреб для організації літнього оздоровчого відпочинку [3].

Вказуючи на гармонійний розвиток особистості, А. Камінський передбачає поєднання дозвіллєвих функцій і власного інтелектуального, соціального, художнього, технічного і фізичного розвитку [3].

Під впливом історичних, соціально-педагогічних чинників розвитку індивідуальних і суспільних потреб, заміські табори набувають особливої цінності для виховання дітей. Вивченням історії цього руху займаються різні дослідники, серед них Е. Уилс, яка виділяє чотири етапи їх становлення:

Розглядаючи перший етап табірної руху, слід виділити деякі особливості: диференційований підхід; діяльність приватних таборів; організація першого табору для дітей-інвалідів. Об'єднуючим аспектом виділених напрямків є діяльність християнських таборів, в якій присутні ідеологічні, економічні мотиви. Широка програма цих організацій ставить перед собою наступні цілі: розвиток навичок в домашніх справах; вивчення аспектів педагогіки; виховання здорового способу життя; життя на відкритому повітрі.

Продовжуючи розгляд першого етапу, слід зазначити, що в цей період відбувається зародження скаутського руху в 1907 р. в Англії, в 1910 р. («Бойскаути») і в 1912 р. («Герлскаути») в Америці. Однією з форм роботи Всесвітньої Асоціації скаутів є організація міжнародних літніх таборів [4]. Різноманітна за формами і методами робота скаутської організації сприяє розвитку дитячої ініціативи, навичок і умінь здорового способу життя, гармонійного фізичного розвитку.

У другому етапі відзначають зростання табірної руху в рамках створення нових асоціацій і рухів. У 1912 р. в США виникає професійна Асоціація директорів таборів для хлопчиків, а в 1916 р. створюється подібна Асоціація для дівчаток. Р. Карлсон пояснює розвиток табірної руху в розглянутій нами період «запитами і потребами молодих людей того часу» [2], які визначаються рядом критеріїв: заорганізований побут, тиск урбанізації, знайомство з сільським побутом, близькість до природи, розширення кола знайомств, знайомство з іншою культурою, тимчасова незалежність, елементи пригод.

Виділені критерії характеризують такі типи таборів: літній табір з житлом; цілодобовий літній табір в рамках діяльності сільського клубу; денний табір при фермі, школі, парку, терміном на один день; спортивний табір; шкільний табір; приватний табір; міжнародний табір.

Характеризуючи третій етап слід виділити організацію клубів з проблем тваринництва для учнів середніх шкіл в Австралії (1928 р.), Шотландії (1937), поділяючи їх на сільський, шкільний, міський. Визначальним фактором є диференційований підхід. Розширюючи можливості дозвілєвих організацій, на підставі виданого в 1925 р. посібника з курсу гри, в навчальних закладах вводяться предмети, пов'язані з організацією дозвілля.

Четвертий етап «Період визнання» (з 1945 р.) вже в повному обсязі виходить на міжнародну співпрацю, стираючи відмінності між таборами різних країн і виробляючи універсальні педагогічні методи і принципи формування дозвілля для дітей.

Відзначаючи динаміку зростання західних таборів, більшість дослідників (Дж.В. Сміт, Х. Димок) вказують в якості основних причин зростання міст, розвиток механізації. Останнє стало поштовхом до співпраці міських освітніх центрів з заміськими таборами.

Сучасні дослідження даної проблеми позначають екологічне спрямування як діяльну (практико-орієнтовну) освіту в таборі – ДЕО. Концепція ДЕО в країнах Західної Європи, Азії та Америки була викликана інформаційним вибухом 1950-1960-х рр., Кризою системи освіти, що призвело до становлення «сфери експериментальної освіти» ("experiential education" – "experience" – життєвий досвід).

Методи і принципи експериментальної освіти використовуються в навчальних програмах шкіл, літніх таборів, клубів, в роботі реабілітаційних центрів. Спеціально розроблені програми в цьому напрямку враховують прагнення підростаючого покоління до небезпек і пригод, стимулюють до прийняття відповідальних рішень, виробляють навички взаємопідтримки і розуміння. Застосування в західній практиці експериментальної освіти служить формуванню характеру дітей, вихованню в них громадянської і моральної відповідальності, сприяє набуттю власного досвіду.

Таким чином, з розвитком табірної руху за кордоном відбувається переосмислення функцій оздоровчого табору для дітей. Розширення мережі таборів робить акцент на виховання у підростаючого покоління екологічної свідомості. Закордонна практика свідчить про те, що зміст оздоровлення та відпочинку спрямований головним чином на розвиток особисті дитини, а саме: фізичних та творчих здібностей, культурних цінностей, що супроводжуються широким спектром форм, методів та прийомів.

Можна зробити висновок, що закордонний досвід є яскравим прикладом того, як можна якісно реформувати процес оздоровлення та відпочинку в нашій державі.

Список використаних джерел:

1. Butler G.J. Introduction to Community Recreation. N. Y., 1967. P. 6–12.
2. Carlson R. The values of Camping American Camping Association. Martinsville, 1925. P. 25–26.
3. Jensen C.R. Outdoor Recreation in America Trends, Problems and Opportunities-2 ded. Minneapolis, 1979. P. 284.
4. Новые ценности образования: философия и педагогика каникул. М., 1998. Вып. 8. С. 55.